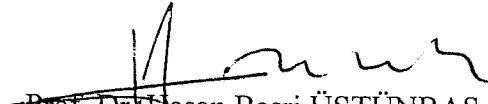

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yüksek Öğretim Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

-Prof. Dr. Hasan Basri ÜSTÜNBAŞ
Kayseri Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Yükseköğretimin amacı: öğrencilerini, Atatürk inkılapları ve ilkeleri doğrultusunda Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini taşıyan, Türk olmanın şeref ve mutluluğunu duyan; toplum yararını kişisel çıkarının üstünde tutan, aile, ülke ve millet sevgisiyle dolu; Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı görev sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getiren; hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı; beden , zihin, ruh, ahlak ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş; ilgi ve yetenekleri yönünde yurt kalkınmasına ve ihtiyaçlarına cevap verecek, aynı zamanda kendi geçim ve mutluluğunu sağlayacak bir mesleğin bilgi, beceri, davranış ve genel kültürüne sahip, vatandaşlar olarak yetiştirmek ve Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olarak, refah ve mutluluğunu artırmak amacıyla ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak ve hızlandıracak programlar uygulayarak, çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı haline gelmesini sağlamak; yükseköğretim kurumları olarak yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliği yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek ve evrensel çağdaş gelişmeye katkıda bulunmaktır.

Ancak ülkemizin nüfusuna göre oldukça az sayıda üniversitemiz olması nedeniyle, gençlerimizin büyük bir bölümü yükseköğrenim görememektedir. Az sayıda öğrenim görme fırsatını yakalayan gençlerimizin bir kısmıda, zor ekonomik koşullar altında öğrenimlerini devam ettirirken, maalesef üniversitelerimizin mevcut kanunlarımıza aykırı bir şekilde çıkardıkları üniversite ve/veya fakülte yönetmelikleri bu öğrencilerimizin eğitim-öğretim imkanlarını geliştirecek şekilde olmayıp engellediği, dolayısıyla bazı öğrencilerimizin normal eğitim-öğretim süresi içerisinde öğrenimlerini tamamlayamadıkları ve kurumları ile ilişkileri kesildiği için de zaten çok fazla olan işsizlere katıldığı kamuoyunun malumudur.

Önümüzdeki yıllarda üniversitelerimizin sayılarının arttırılması ve eğitim-öğretimin önünü açıcı yasal düzenlemelerin yapılması ve yukarıda belirttiğimiz yükseköğretimin amaçlarının gerçekleştirilmesi temennilerimizle; gençlerimizin sıkıntılarının geçici olarak çözümlenmesi için bu Teklif hazırlanmıştır. Teklifimizin kamuoyunun çeşitli kesimlerinden gelen yoğun istek üzerine hazırlandığı, dolayısıyla da tüm siyasi partilerin destekleyeceğini temenni ederek saygılarımla bilgilerinize sunarım.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1. - Yüksek Öğretim Kanununun **Cari Hizmet Maliyeti** başlıklı 46 ncı maddesinin 5 inci fıkrası “*öğrenci katkısını ödemeyenlerin kayıtları yapılmaz ve yenilenmez*” demektir. Ayrıca fakülteler, öğrenimini başarıyla bitiren öğrencilere öğrenim katkı payını ödemedikleri için geçici mezuniyet belgelerini ve diplomalarını vermemektedir. Böyle bir cezalandırma Anayasamızın 42 nci maddesinin birinci fıkrasında ifadesini bulan “*Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.*” ilkesine aykırı düştüğü gibi, evrensel hukukunun doktrin ve normlarıyla bağdaşmamaktadır. Zaten kamu alacakları konusunda **6183 Sayılı Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkında Kanun** gerekli düzenlemeyi yapmıştır. Dolayısıyla 46 ncı maddenin 5 inci fıkrasının Anayasamıza, mevzuatlarımıza ve evrensel hukukun prensiplerine uygun hale getirilmesi için bu düzenleme zorunlu hale gelmiştir. Ayrıca çoğunluğu dar gelirli ailelerin çocuklarından oluşan öğrencilerimizin, bir takım temel ihtiyaçlarını dahi giderememesi bu düzenlemenin insani ve ahlaki açıdan ne kadar zorunlu olduğunun bir göstergesidir.

MADDE 2. - Üniversitelerimizin yurt genelinde yaygınlaştırılamaması, belli merkezlerde yoğunlaşmış olması pek çok gencimizin ailelerinden ve doğup büyüdüğü yerlerden ayrılıp başka yerlerde öğrenim görmelerini gerektirmiştir. Bu da zaten ekonomik geliri düşük olan ailelere çok büyük külfetler yüklemiş ve öğrencilerimizin başarısını birinci dereceden etkilemiştir. Bu sorunlara Üniversitelerimizde Anayasa ve yasalara aykırı uygulamalar olduğu için öğrencilerimizin eğitim-öğretim haklarının kısıtlandığına eklersek öğrencilerimizin başarısız duruma düşmeleri ve kurumlarıyla ilişkilerinin kesilmesi daha iyi anlaşılabilmektedir. Zaten gençlerimiz barınma, giyinme, gıda ve diğer giderlerini yeterince karşılayamadıkları ve/veya karşılanmadığı için işsizliğe, bunalıma düşmektedir. Üniversitelerimizin sorunlarının köklü bir çözüme kavuşturuluncaya kadar, bu gençlerimizin kazanılması amacıyla geçici olarak bu sıkıntıların giderilmesi düşünülmüştür.

Üniversitelerimize ek bir yük getirmemesi açısından ayrı bir sınav hakkı verilmemiş sadece kaç yıldır fakülte veya yüksekokulda olduğuna bakılmaksızın, ikinci sınıfta ise iki yıl üçüncü sınıfta ise üç yıl... öğrenim görmüş gibi ve ders tekrarları sayılmadan öğrenimlerine kaldıkları yerden devam etmeleri amaçlanmıştır. Bu durum bu Kanunun 44 üncü maddesindeki süreler içerisinde öğrenimlerini tamamlayamayanlar ve daha sonra kayıtları silinecekler için daha gerçekçidir. Ayrıca bir çok öğrencimiz katkı payını ödemekte güçlük çektiğinden bir defaya mahsus olmak üzere ana paralarını ödemek kaydıyla gecikme zammı ve faizi affedilmektedir.

MADDE 3. - Yürürlük Maddesidir.

MADDE 4. - Yürütme Maddesidir

YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNUNUN BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1. - 04.11.1981 Tarihli 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunun 46 ncı maddesinin 5 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ Öğrenci katkı payını ödemeyenlerin hiç bir şekilde eğitim-öğretim hakkı engellenemez ve öğrenimlerini başarıyla tamamlayanların mezuniyet belgesi ile diplomalarının verilmemesine mazeret gösterilemez. İlgili kurumların bu alacakları 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir”.

MADDE 2. - 04.11.1981 Tarihli 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 46. - Halen eğitim ve öğretim yapan kurumlarda; bu Kanunun yayımı tarihine kadar her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişkisi kesilmiş veya kesilme durumuna gelmiş olanlara (master ve doktora öğrencileri dahil) bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumlarına başvurmaları şartıyla kayıtları yapılır ve öğrenimlerine kaldıkları yerden devam ederler .

Bu Kanunun 44 üncü maddesinde yer alan, öğrencilerin öğrenimlerini tamamlamak için tanınan azami sürelerin hesaplanmasında; bir defaya mahsus olmak üzere yükseköğretim kurumlarında, önlisans ve lisans düzeyinde öğrenim yapan öğrencilerin ve 1998-1999 eğitim-öğretim yılı sonuna kadar her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişkisi kesilenlerin tekrar ettikleri dönemler ile ders tekrarları dikkate alınmaz.

Gülhane Askeri Tıp Akademisinde okurken bu Kanunun yayımı tarihine kadar, her ne sebeple olursa olsun, ilişkisi kesilmiş olanlar bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde başvurmaları halinde Yükseköğretim Kurulunca okuyacakları tıp fakülteleri belirlenir. Belirlenen tıp fakültesince intibakları yapılır ve bu öğrenciler 2547 Sayılı Kanun hükümlerinden ve bu maddenin ikinci fıkrasından diğer öğrenciler gibi yararlanırlar.

Bu Kanundan yararlanacaklardan ve halen öğrenci olanlardan, bu Kanun yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içinde öğrenci katkı paylarını ödemeleri kaydıyla birikmiş gecikme zammı ve faizi alınmaz.

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aslı gibidir.

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü V.